

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԻ
ՆՐԱՄԱՆ

Թիվ 36-Ը

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐՔԸ
ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

«Ոստիկանության մասին» օրենքի 12-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ՝

1. Հաստատել Ոստիկանության պարեկային ծառայության կանոնագիրքը՝ համաձայն հավելվածի:
2. Սույն հրամանն ուժի մեջ է մտնում հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

ԳՆԴԱՊԵՏ

Վ. ԴԱՋԱՐՅԱՆ

« 23 » 09 2020թ.

ք. Երևան

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐՔ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կանոնագրքով սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության պարեկային ծառայության (այսուհետ՝ Պարեկային ծառայություն) կողմից պարեկային ծառայության իրականացման կազմակերպման և իրականացման ձևերը, ինչպես նաև հասարակական կարգի և ճանապարհային երթևեկության անվտանգությունն ապահովելիս, հանցագործություններն ու իրավախախտումները հայտնաբերելիս, կանխելիս, խափանելիս և բացահայտելիս, քաղաքացիներին աջակցելիս և արտակարգ իրավիճակներում Պարեկային ծառայության շարային ստորաբաժանման ծառայողի (այսուհետ՝ պարեկային ծառայող) կողմից իրականացվող գործողությունները:

2. Պարեկային ծառայությունը կազմակերպվում է շուրջօրյա՝ Պարեկային ծառայության շարային ստորաբաժանումներից (գունդ, գումարտակ, վաշտ, դասակ և այլն) նշանակված պարեկային կարգախմբերի միջոցով՝ հերթափոխի սկզբունքով:

3. Ոստիկանության՝ օրենքով նախատեսված խնդիրներն իրականացնելիս պարեկային ծառայությունը՝

1) ապահովում է հասարակական կարգի պահպանությունը, հասարակական անվտանգությունը և ճանապարհային երթևեկության անվտանգությունը,

2) իր իրավասության սահմաններում՝ հասարակական վայրերում հայտնաբերում, կանխում, խափանում, բացահայտում է հանցագործությունները,

3) ապահովում է քրեական վարույթն իրականացնող մարմինների կողմից դեպքի վայրում կատարվող դատավարական գործողությունների և դրանց մասնակցող անձանց անվտանգությունը, այդ թվում հանցագործության դեպքի վայրի պահպանությունը,

4) իր իրավասության սահմաններում հասարակական վայրերում կանխում, հայտնաբերում, խափանում է ոստիկանության քննությանը ենթակա վարչական իրավախախտումները (այսուհետ՝ վարչական իրավախախտում) և կիրառում է օրենքով նախատեսված պատասխանատվության միջոցներ:

4. Պարեկային ծառայության գործունեության իրավական հիմքն են «Ոստիկանության մասին» ու «Ոստիկանությունում ծառայության մասին» օրենքները, «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» օրենքը, Պարեկային ծառայության կանոնադրությունը և այլ իրավական ակտեր:

5. Պարեկային ծառայության իրականացումը ոստիկանության խնդիրների կատարման եղանակներից է, որն ապահովվում է՝

- 1) պարեկային ծառայողների կողմից իրենց տեղամասերում օպերատիվ իրավիճակի իմացությամբ, քաղաքացիների հետ սերտ համագործակցությամբ,
- 2) ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց իրավունքները և օրինական շահերն այլոց ապօրինի միջամտություններից զերծ պահելով,
- 3) հանցագործությունների և վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ստացված ահազանգերի անմիջական հակազդման, դրանց կանխման ու խափանման ուղղությամբ պարեկային կարգախմբերի ակտիվ գործողություններով,
- 4) հանցագործության դեպքի վայրում վարույթն իրականացնող մարմիններին դատավարական գործողությունների կատարման ժամանակ ցուցաբերված աջակցությամբ,
- 5) ծառայողների արդյունավետ և ճիշտ տեղաբաշխմամբ, կարգախմբերի փոխհամագործակցության ու ղեկավարման համակարգի կատարելագործմամբ, ավտոտրանսպորտային և կապի միջոցների ճիշտ և նպատակային օգտագործմամբ,
- 6) ծառայության կազմակերպման գործում նոր մարտավարական հնարքների և տեխնիկական միջոցների ներդրմամբ,
- 7) ոստիկանության մյուս ծառայությունների հետ անմիջական համագործակցությամբ,
- 8) պարեկային ծառայողների գործնական և բարոյական հատկանիշների նկատմամբ բարձր պահանջկոտության ցուցաբերմամբ, ծառայության նկատմամբ մշտական հսկողության կազմակերպմամբ,
- 9) երդմանը հավատարիմ մնալու, ծառայողական պարտքը կատարելու, մշտական պատրաստակամությամբ և անձնվիրությամբ հասարակական կարգի ապահովման համար պատասխանատվության բարձրացմամբ, իրավախախտների նկատմամբ անհանդուրժողական վերաբերմունքով, մասնագիտական որակավորման կատարելագործմամբ:

2. ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

6. Ոստիկանությունում պարեկային ծառայություն իրականացնում են Պարեկային ծառայության շարային ստորաբաժանումների ծառայողները: Ոստիկանության առջև դրված խնդիրների պատշաճ կատարումն ապահովելու նպատակով պարեկային ծառայության կարող են ներգրավվել նաև ոստիկանության այլ ստորաբաժանումների ծառայողները, ներառյալ Պարեկային ծառայության ոչ շարային ստորաբաժանումների ծառայողները: Պարեկային ծառայության ներգրավված ոստիկանության այլ ստորաբաժանումների ծառայողների և Պարեկային ծառայության ոչ շարային ստորաբաժանումների ծառայողների վրա տարածվում են սույն կանոնագրքով նախատեսված դրույթները:

7. Պարեկային ծառայողը ենթարկվում է Ոստիկանության պարեկային ծառայության պետին, նրա տեղակալներին, ենթակա շարային ստորաբաժանումների հրամանատարներին, իր անմիջական հրամանատարներին:

8. Պարեկային ծառայության կազմակերպման և իրականացման ընթացքում, ինչպես նաև հանցագործություններին և այլ իրավախախտումների կանխման, խափանման և բացահայտման պարտականությունները կատարելիս՝ հերթափոխի ընթացքում, պարեկային ծառայողը կատարում է նաև Ոստիկանության օպերատիվ կառավարման

կենտրոնի հանձնարարությունները (այսուհետ՝ Օպերատիվ կառավարման կենտրոն), որն իրավասու է պարեկային ծառայողին ներգրավել Պարեկային ծառայության խնդիրների կատարումից բխող գործողություններին և այդ կապակցությամբ տալ համապատասխան հանձնարարություններ, փոխել պարեկային ծառայողի ծառայության իրականացման վայրը (երթուղին)՝ հաշվի առնելով առանձին տեղամասերում առկա իրավիճակը:

9. Պարեկային ծառայություն կատարելու համար Պարեկային ծառայության կազմակերպման բաժնի կողմից սահմանվում է երթուղի, որի սահմանները որոշվում են՝ ելնելով կոնկրետ պայմաններից, տեղանքից և օպերատիվ իրավիճակից:

10. Պարեկային ծառայողի տեխնիկական հագեցվածության ու սպառազինության մեջ ներառվում են՝

- 1) լուսարձակ,
- 2) գրիչ, մատիտ, քանոն, նոթատետր,
- 3) թղթի թերթեր (A4 ֆորմատի),
- 4) տակտիկական գոտի,
- 5) ձեռնաշղթա,
- 6) մահակ (ծավրող կամ հասարակ),
- 7) պղպեղային օդամղիչ,
- 8) ատրճանակ՝ երկու պահեստային պահունակով,
- 9) հեռաչափ,
- 10) ձեռքի դյուրակիր թվային ռադիոկայան,
- 11) համազգեստի վրա կրվող շարժական տեսախցիկ,
- 12) GPS/3G ընդունիչ սարք,
- 13) պաշտպանիչ ձեռնոց,
- 14) ինքնաձիգ (անհրաժեշտության դեպքում),
- 15) էլեկտրապարպիչ սարք,
- 16) տակտիկական ժիլետ,
- 17) թվային սարքերի լրացուցիչ մարտկոցներ,
- 18) համազգեստի վրա կրվող GPS սարքի լիցքավորիչ:

11. Պարեկային ծառայողը ծառայության ընթացքում կրում է ոստիկանության ծառայողի համազգեստ, և իր մոտ ունենում է ծառայողական վկայական և ոստիկանության ծառայողի կրծքանշան:

3. ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՁԵՎԵՐՆ ՈՒ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐԸ

12. Պարեկային ծառայության իրականացման ձևերն են՝

- 1) տրանսպորտային միջոցով,
- 2) հետիոտն:

13. Պարեկային կարգախմբում ընդգրկվում են առնվազն երկու պարեկային ծառայող:

14. Պարեկային կարգախմբի ավագը նշանակվում է անմիջական ղեկավարի կողմից՝ հաշվի առնելով պարեկային ծառայողի պաշտոնը, կոչումը:

15. Պարեկային ավտոմոբիլներն ունեն գունագրաֆիկ երանգավորում, կահավորված են հետևյալ սարքերով ու միջոցներով՝

- 1) ռադիոկապի ստացիոնար սարք,
- 2) ավտոմեքենայի GPS սարք,
- 3) բարձրախոս, ցուցաձող,

- 4) լուսաձայնային ազդանշանային համակարգ,
- 5) լուսարձակ (ավտոմեքենայի համար),
- 6) ամուր դյուրակիր համակարգիչ (պլանշետ) իր լիցքավորիչով,
- 7) արագաչափ,
- 8) LTE երթուղիչ (router)
- 9) ավտոհամարանիշներ նույնականացնող տեսախցիկ
- 10) ակումետր,
- 11) ապակիների մգեցվածության աստիճանի ստուգման սարք,
- 12) թերմոտափչ,
- 13) դեպքի վայրի պահպանման համար անհրաժեշտ սարքավորումներ, այդ թվում հատուկ գունագրաֆիկ ժապավեն՝ դեպքի վայր հանդիսացող տարածքի սահմանազատման համար,
- 14) գրահաբաճկոն,
- 15) մուտքի գործիքներ,
- 16) նախազգուշացման գործիքներ,
- 17) դեպքի վայրի զննության արդյունքում վերցված իրերի կամ նմուշների պահման տուպրակ,
- 18) ճանապարհային ուղնի,
- 19) կրակմարիչ,
- 20) անհետաձգելի առաջին օգնության դեղատուփ
- 21) համազգեստի վրա կրվող տեսախցիկի լիցքավորիչ (ամրակ),
- 22) 12-220Վ փոխակերպիչ,
- 23) դյուրակիր ռադիոկապի լիցքավորիչ:

16. Ծառայություն իրականացնող պարեկային ավտոմոբիլում տեղադրված տրանսպորտային միջոցի գտնվելու վայրը և երթևեկության ուղղությունը ցույց տվող սարքավորումը և (կամ) պարեկային ծառայության իրականացման հսկողական տեսախցիկը միացվում են ծառայության դուրս գալու պահին և չեն անջատվում (հսկողական տեսախցիկը՝ բացառությամբ ընդմիջման ժամանակի) մինչև ծառայության ավարտը:

17. Ծառայության ընթացքում պարեկային ավտոմոբիլում տեղադրված սարքերի աշխատանքի խափանման դեպքում պարեկային ծառայողը պարտավոր է այդ մասին անհապաղ տեղեկացնել Օպերատիվ կառավարման կենտրոն և անմիջական հրամանատարին և նրանց հանձնարարությամբ վերադառնալ շարային ստորաբաժանում՝ տեխնիկական թերությունները վերացնելու համար:

18. Ծառայության ընթացքում տեսաձայնագրումը, տեսանկարահանումը և լուսանկարահանումն իրականացվում են միայն ծառայողական (ոչ անձնական) տեխնիկական միջոցներով:

19. Պարեկային ծառայողը Պարեկային ծառայության պետի, նրա տեղակալի, անմիջական հրամանատարի կամ Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի հանձնարարության հիման վրա կամ Օպերատիվ կառավարման կենտրոն տեղեկացնելուց հետո կարող է փոխել իր երթուղին հետևյալ դեպքերում՝

1) հարևան տեղամասերում երթևեկության խոչընդոտների կամ վտանգների վերացման համար անհետաձգելի միջոցներ ձեռնարկելու համար,

2) իրավախախտում կատարած կամ հետախուզման մեջ գտնվող անձին հայտնաբերելու, հետապնդելու, բռնելու կամ արգելանքի վերցնելու, ինչպես նաև

իրավախախտին ոստիկանության վարչական շենք կամ պետական մարմնի այլ վարչական տարածք տեղափոխելու նպատակով,

3) արգելանքի տակ դրված տրանսպորտային միջոցները պահպանվող հատուկ տարածք փոխադրելու նպատակով,

4) այլ պարեկային կարգախմբերին կամ ոստիկանության այլ ստորաբաժանումներին աջակցելիս,

5) տրանսպորտային միջոցները հետապնդելիս,

6) իրավախախտումների կամ պատահարների ժամանակ տուժածներին օգնություն ցուցաբերելիս,

7) ճանապարհատրանսպորտային պատահարի կամ այլ դեպքի վայրը պահպանելիս,

8) հրդեհի և տարերային աղետների հետևանքների վերացման համար միջոցներ ձեռնարկելիս,

9) պարեկային ծառայողի ինքնազգացողության վատթարացման դեպքում,

10) ծառայության ընթացքում ավտոմոբիլի կամ սարքերի աշխատանքը խափանվելու դեպքում,

11) ընդմիջման ժամին սնունդ ընդունելու նպատակով,

12) անհետաձգելի այլ դեպքերում:

20. Սույն կանոնագրքի 19-րդ կետով սահմանված բոլոր դեպքերում պարեկային ծառայողի գործողությունները համաձայնեցվում են Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի հետ:

21. Տրանսպորտային միջոցով պարեկային ծառայությունն իրականացվում է բացահայտ:

22. Բացահայտ եղանակով պարեկային ծառայությունն իրականացվում է հատուկ գունագրաֆիկ երանգավորում ունեցող, առկայծող փարոսիկներով և ձայնային ազդանշաններով կահավորված տրանսպորտային միջոցներով:

23. Ավտոմոբիլներով պարեկային ծառայությունն իրականացվում է հետևյալ մեթոդներով.

1) ճանապարհային երթևեկության հսկողության նպատակով երթուղու տարածքում տեղաշարժ,

2) ճանապարհի դժվարանցանելի կամ վտանգավոր հատվածներում ճանապարհային երթևեկության մասնակիցների համար տեսանելի վայրում կարճաժամկետ կայանում՝ հաշվի առնելով իրավիճակի բացառիկ բնույթը:

24. Հետիոտն կարգախմբի կողմից պարեկային ծառայությունն իրականացվում է մարդաշատ վայրերում տեղաշարժվելով՝ ըստ նախապես հաստատված և տվյալ կարգախմբին կցված տեղամասի:

25. Ուղղաթիռներով պարեկային ծառայությունը կազմակերպվում է երթևեկության բարձր ինտենսիվություն ունեցող միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհներին:

26. Ուղղաթիռների միջոցով կարող են իրականացվել ճանապարհային երթևեկության նկատմամբ հսկողությունը, մեծ թվով տրանսպորտային միջոցների մասնակցությամբ զանգվածային իրապարակային միջոցառումների ժամանակ անվտանգության ապահովումն ու տրանսպորտային միջոցների հետախուզումը:

27. Ուղղաթիռներով պարեկային ծառայության իրականացման թույլտվությունը տրվում է Պարեկային ծառայության պետի կողմից՝ վաշտի հրամանատարի գրավոր առաջարկության հիման վրա:

28. Օպերատիվ իրավիճակի բարդությամբ պայմանավորված՝ անհետաձգելի դեպքերում, ուղղաթիռներով պարեկային ծառայության իրականացումը թույլատրվում է վաշտի հրամանատարի բանավոր առաջարկության հիման վրա, իսկ պարեկային ծառայության իրականացման անհրաժեշտության մասին 24 ժամվա ընթացքում գրավոր տեղեկացվում է Պարեկային ծառայության պետին:

29. Ուղղաթիռներով պարեկային ծառայության իրականացման համար կազմվում է առանձին աշխատանքային ժամանակացույց, որում նշվում են աշխատանքային օրերն ու ժամերը, պարեկության տեղն ու ժամանակը: Աշխատանքային ժամանակացույցի մեկ օրինակը հանձնվում է Ոստիկանության պետին:

30. Պարեկային ծառայողը ֆիզիկական ուժ, հատուկ միջոցներ և հրազեն գործադրում է «Ոստիկանության մասին» օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով:

4. ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄԸ ԵՎ ՀՐԱՀԱՆԳԱՎՈՐՈՒՄԸ

31. Ծառայողական պարտականությունները ստանձնելուց առաջ իրականացվում է պարեկային կարգախմբերի անձնակազմի ստուգում և հրահանգավորում:

32. Անձնակազմի ստուգում և հրահանգավորում կարող են իրականացնել Պարեկային ծառայության պետը և նրա տեղակալները, Պարեկային ծառայության ենթակա շարային ստորաբաժանումների հրամանատարները և նրանց տեղակալները, ինչպես նաև պարեկային ծառայություն իրականացնող ոստիկանության ծառայողների անմիջական հրամանատարները:

33. Հրահանգավորողը պարտավոր է՝

1) ստուգել պարեկային ծառայողների արտաքին տեսքը, համազգեստ կրելու կանոնները պահպանելը, բացառել սահմանված կարգի խախտմամբ, այդ թվում վնասված կամ անխնամ ծառայողական համազգեստ կրող ոստիկանության ծառայողի կողմից պարեկային ծառայության իրականացումը,

2) ըստ անհրաժեշտության ստուգել պարեկային ծառայողների՝ իրենց իրավունքների և պարտականությունների իմացությունը, հրազենի և հատուկ միջոցների կիրառման կանոններին տիրապետելը,

3) անհրաժեշտ միջոցներ ձեռնարկել հայտնաբերված թերությունները վերացնելու համար,

4) ստուգել պարեկային ծառայողների բարոյահոգեբանական վիճակը և խնդիրների հայտնաբերման դեպքում թույլ չտալ ոստիկանության համապատասխան ծառայողին ստանձնել պարեկային ծառայության իրականացումը,

5) ծանոթացնել պարեկային ծառայողներին իրենց տեղամասի օպերատիվ իրավիճակին:

34. Անձնակազմի ստուգումը և հրահանգավորումն ավարտվում է անձնակազմի տեղաբաշխմամբ և ծառայողական պարտականությունները ստանձնելու հրամանով:

5. ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

35. Պարեկային ծառայողն իր գործառույթներն իրականացնելիս լիազորված է՝

1) պահանջել քաղաքացիներից պահպանել հասարակական կարգն ու անվտանգությունը՝ բացատրելով իրենց գործողությունների հակաօրինական բնույթը, իսկ նման պահանջին չենթարկվելու դեպքում օրենքով սահմանված կարգով կիրառել ֆիզիկական ուժ, հատուկ միջոցներ կամ հրազեն,

2) իրավախախտում կատարած լինելու վերաբերյալ հիմնավոր կասկած ունենալու դեպքում՝ անձից պահանջել ներկայացնելու անձը հաստատող փաստաթղթերը,

3) ժամանակավորապես սահմանափակելու կամ արգելելու տրանսպորտի երթևեկությունը և հետիոտնի շարժը, ինչպես նաև պարտավորեցնելու նրանց մնալ որոշակի տարածքներում կամ օբյեկտներում, փողոցներում և ճանապարհներին՝ իրենց կյանքի, առողջության կամ գույքի պաշտպանության ապահովման կամ քննչական և օպերատիվ հետախուզական գործողություններ կատարելու համար՝ այդ մասին անմիջապես տեղեկացնելով Օպերատիվ կառավարման կենտրոն,

4) հանցագործություն կատարելու մեջ կասկածվող անձանց հետապնդելիս հանցագործություն կատարվելու կամ կատարված լինելու, ինչպես նաև դժբախտ պատահարի մասին բավարար տվյալների առկայության դեպքում վթարների, համաճարակների, զանգվածային անկարգությունների ժամանակ քաղաքացիների և հասարակական անվտանգության ապահովման անհրաժեշտության, ինչպես նաև անհետաձգելի այլ դեպքերում մուտք գործելու բնակարաններ, շինություններ, տարածքներ, հողամասեր, այդ թվում՝ արգելքները վերացնելու միջոցով,

5) կազմել վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ արձանագրություններ,

6) իրականացնել վարչական ձերբակալում, անձնական զննություն, կիրառել վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված այլ միջոցներ,

7) քաղաքացիներից, ինչպես նաև պաշտոնատար անձանցից վերցնել անձնական կամ իրերի զննության ժամանակ հայտնաբերված ակնհայտ կեղծիքի հատկանիշներ պարունակող փաստաթղթերը, առանց համապատասխան թույլտվության պահվող քաղաքացիական շրջանառությունից հանված առարկաները, նյութերը և իրերը,

8) օրենքով նախատեսված այլ լիազորություններ:

36. Պարեկային ծառայողն իր գործառույթներն իրականացնելիս պարտավոր է՝

1) պահպանել օրինականությունը, պաշտպանել քաղաքացիների իրավունքներն ու օրինական շահերը և դրանք սահմանափակել բացառապես օրենքով ուղղակիորեն սահմանված դեպքերում և կարգով՝ ներկայացնելով սահմանափակման հիմքերը և պատճառները,

2) քաղաքացիներին դիմելիս պարտադիր պատվի առնել, վերջիններիս հասկանալի ձևով ներկայանալ՝ հայտնելով պաշտոնը, կոչումը, ազգանունը և ստորաբաժանումը, ինչպես նաև քաղաքացու խնդրանքով ներկայացնել իր ծառայողական վկայականը կամ ոստիկանության ծառայողի անհատական կրծքանշանը,

3) պահպանել ոստիկանի ծառայողական կարգապահությունը, ինչպես նաև քաղաքացիների հետ շփման ընթացքում էթիկայի և բարեվարքության կանոնները,

աջակցել վերջիններիս իրենց դիմելու դեպքում, ինչպես նաև ուղղորդել, եթե քաղաքացու դիմումը կամ խնդրանքը դուրս է իրենց ծառայողական պարտականություններից,

4) ծառայության ընթացքում քաղաքացիների նկատմամբ դրսևորել հարգալից ու հոգատար վարվելակերպ, ոստիկանության ծառայողին վայել վստահ գործելաոճ,

5) խնամքով վերաբերվել քաղաքացիների փաստաթղթերին, բացառել դրանցում որևէ նշում կատարելը, իսկ ներկայացված փաստաթղթերում ցանկացած այլ իրերի առկայության դեպքում անմիջապես վերադարձնել դրանք ներկայացրած անձին,

6) ենթադրյալ հանցանքի մասին տեղեկություններ ստանալու կամ հայտնաբերելու դեպքում անմիջապես զեկուցել այդ մասին Օպերատիվ կառավարման կենտրոն և ձեռնարկել օրենսդրությամբ նախատեսված միջոցներն այն կանխելու կամ խափանելու նպատակով,

7) օգնություն ցույց տալ հանցագործություններից, այլ իրավախախտումներից կամ պատահարներից տուժած քաղաքացիներին, ինչպես նաև այն անձանց, ում կյանքին կամ առողջությանը վտանգ է սպառնում,

8) ճանապարհատրանսպորտային պատահարների վայրում ձեռնարկել օրենքով սահմանված անհրաժեշտ միջոցները պատահարի պատճառների և հանգամանքների պարզման համար, տեղում օգնություն ցույց տալ քաղաքացիներին,

9) տիրապետել տեղամասի օպերատիվ իրադրությանը, առևտրային կետերի և նյութական արժեքների կուտակման այլ կետերի տեղակայմանը՝ դրանց նկատմամբ հնարավոր հանցավոր ոտնձգություններին օպերատիվ արձագանքելու համար,

10) հայտնաբերել վարչական իրավախախտումները, բացահայտել դրանց կատարմանը նպաստող հանգամանքները, իրենց իրավունքների սահմաններում միջոցներ ձեռնարկել այդ հանգամանքների վերացման համար,

11) հանցագործության կատարման վերաբերյալ ֆիզիկական անձանցից հաղորդումներ ստանալու դեպքում միջոցներ ձեռնարկել պարզելու տեղեկացնողի տվյալները, ինչպես նաև գրանցել ստացված հաղորդումը և անմիջապես զեկուցել Օպերատիվ կառավարման կենտրոն, միջոցներ ձեռնարկել հանցագործություն կատարող անձանց հայտնաբերելու և արգելանքի վերցնելու, տուժողներին օգնություն ցույց տալու, վկաներին պարզելու համար,

12) մինչև քննիչի և (կամ) օպերատիվ խմբի ժամանումը պահպանել դեպքի վայրը,

13) ապահովել հասարակական կարգի պահպանությունը և հասարակական անվտանգությունը, օրենքով նախատեսված միջոցներ ձեռնարկել իրավախախտների նկատմամբ,

14) դեպքի վայրում աջակցել անհետաձգելի քննչական գործողություններին, կատարել դեպքի վայր ժամանած քննիչի և (կամ) օպերատիվ խմբի ղեկավարի զննության հետ կապված հանձնարարությունները՝ այդ մասին զեկուցելով Օպերատիվ կառավարման կենտրոն,

15) երթուղու տարածքում արտաքին նշանների հիման վրա միջոցներ ձեռնարկել հայտնաբերելու հետախուզվող, անհայտ կորած անձանց,

16) իր կամ մեկ այլ անձի կողմից գտնված փաստաթղթերը և գույքը համապատասխան զեկուցագրով ներկայացնել մոտակա ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանում՝ զեկուցագրում նշելով դրանց նկարագրությունը և գտած անձի տվյալները,

17) կասկածելի իրեր գտնելու դեպքում՝ չտեղաշարժել, դրա մասին զեկուցել Օպերատիվ կառավարման կենտրոն, պահպանել դրանք՝ մինչև ոստիկանության օպերատիվ խմբի ժամանումը,

18) ուշադրություն դարձնել կոնֆլիկտային իրավիճակներին, իրավախախտների հնարավոր հայտնվելու վայրերին, ճանապարհներին կամ այլ վտանգավոր վայրերում խաղացող երեխաներին, ճանապարհային երթևեկությունը խանգարող անձանց, կասկածելի աղմուկներին, օբյեկտներում և շենքերում կրակի կամ ծխի հայտնվելուն՝ անհրաժեշտության դեպքում արձագանքելու համար,

19) կորած կամ մոլորված երեխաներին հասցնել բնակության վայր, փոխանցել ծնողներին կամ այլ օրինական ներկայացուցչին, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ մոտակա ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանում,

20) բժշկական հիմնարկներ հասցնել ոչ սթափ վիճակում հասարակական վայրերում գտնվող այն անձանց, ովքեր գտնվում են անօգնական վիճակում, կորցրել են ինքնուրույն տեղաշարժվելու կամ շրջապատում կողմնորոշվելու ունակությունը կամ կարող են վնաս պատճառել շրջապատին,

21) անհրաժեշտության դեպքում հոգեբանական և առաջին բժշկական օգնություն ցուցաբերել քաղաքացիներին,

22) աջակցել վարորդներին տրանսպորտային միջոցների անսարքությունները տեղում վերացնելու կամ այդ նպատակով միջոցառումներ ձեռնարկելու համար, երբ չի իրականացնում հատուկ կամ կոնկրետ գործառույթներ,

23) օրենսդրությամբ նախատեսված այլ պարտականություններ:

37. Պարեկային ծառայողին ծառայողական պարտականությունների կատարման ընթացքում արգելվում է՝

1) ծառայողական տրանսպորտային միջոցով տեղափոխել ծառայության հետ առնչություն չունեցող անձանց կամ իրեր,

2) առանց անմիջական ղեկավարի հետ համաձայնեցման շեղվել սահմանված երթուղուց կամ փոխել աշխատանքային գրաֆիկը,

3) արգելանքի վերցված անձանց թողնել առանց հսկողության,

4) ծառայողական պարտականությունների կատարման ընթացքում՝ ընդմիջման ժամից դուրս, սնվել, ծխել կամ կատարել ցանկացած այլ գործողություն, որը կապված չէ իր առջև դրված խնդիրների կատարման հետ կամ անաչառ դիտորդի մոտ կարող են կասկածի տակ դնել պարեկային ծառայության արդյունավետությունն ու հեղինակությունը,

5) անհարկի զրուցել քաղաքացիների հետ, ոչ նպատակային օգտագործել տրանսպորտային միջոցն ու դրան ամրացված միջոցները,

6) այլ անձանց փոխանցել պարեկային տրանսպորտային միջոցի վարումը, զենքը, տեխնիկական սարքավորումներն ու հատուկ միջոցները (բացառությամբ ծառայողական անհրաժեշտության դեպքերի):

38. Պարեկային ծառայության իրականացման ընթացքում պարեկային ծառայողն իրավունք չունի պահանջել քաղաքացիներից դադարեցնել տեսաձայնագրումը կամ լուսանկարահանումը, ինչպես նաև ուղիղ հեռարձակումները՝ նկատի ունենալով մարդու՝ ազատ գործելու սահմանադրական իրավունքը, ինչպես նաև այն, որ «Ոստիկանության մասին» օրենքով հրապարակայնությունը ոստիկանության գործունեության սկզբունքներից է, իսկ պարեկային ծառայողը հաշվետու հանրային ծառայող է:

39. Սույն կանոնագրքի 38-րդ կետից բացառություն կարող է արվել, եթե այդպիսի գործողությունները՝

ա) ողջամտորեն խախտում են այլ անձանց իրավունքները (օրինակ՝ այլ անձի անձնական տվյալներն առանց վերջինիս համաձայնության հասանելի է դարձնում անորոշ թվով անձանց և այլն),

բ) խոչընդոտում են ծառայողական պարտականությունների իրականացմանը (օրինակ՝ դեպքի վայրում ապացույցների նկարահանումները և այլն),

գ) վտանգում են նկարահանողի կամ այլ անձանց կյանքը կամ առողջությունը (օրինակ՝ ճանապարհի երթևեկելի բանուկ մասերում է իրականացնում նկարահանումը և այլն):

40. Նման դեպքերում պարեկային ծառայողը կարող է պահանջել այդ անձանցից տեսաձայնագրումը, լուսանկարահանումը կամ ուղիղ հեռարձակումը իրականացնել առավել մեծ հեռավորությամբ կամ ցանկացած այլ պայմաններում, որպեսզի չառաջանա սույն կանոնագրքի 39-րդ կետով նկարագրված պայմաններից մեկը:

6. ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂԻ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՇՏՈՒՄԸ

41. Պարեկային ծառայողը ծառայություն իրականացնելիս պարտավոր է պահպանել անձնական անվտանգությանը վերաբերող հետևյալ հիմնական պայմանները՝

1) ծառայության կատարման վայրն ընտրել այնպես, որպեսզի հնարավորություն ունենա ժամանակին կանխարգելելու իրավախախտումները,

2) օրվա մութ ժամերին կամ անբավարար տեսանելիության պայմաններում ծառայությունն իրականացնել ճանապարհների լուսավորված հատվածներում,

3) խուսափել ճանապարհային ծածկույթի սայթաքուն տեղամասերում ծառայություն իրականացնելուց,

4) օրվա մութ ժամերին տրանսպորտային միջոցները կանգնեցնելու համար ընտրել ճանապարհի առավել լուսավորված հատված, անհնարինության դեպքում օգտագործել պարեկային տրանսպորտային միջոցի լապտերների լույսը, շարժվել շինություններից և այլ կառույցներից որոշակի հեռավորության վրա, անհրաժեշտ տարածություն պահպանի անձանցից և ոչ ոքի չթողնի իր հետևում, մարդուն մոտենա լուսավոր կողմից,

5) կանգնեցված տրանսպորտային միջոցի կողքին կանգնել այնպիսի դիրքով, որպեսզի բացառվի վարորդի կողմից դուռը կտրուկ բացելու կամ երթևեկությունը հանկարծակի վերսկսելու հետևանքով իրեն հարված հասցնելը,

6) խուսափել ճանապարհի երթևեկելի մասում իրավախախտման պարզաբանումից, եթե դա խոչընդոտներ է առաջացնում տրանսպորտի երթևեկության համար կամ սպառնում է անձնական անվտանգությանը,

7) շարժման մեջ գտնվող, գունագրաֆիկ երանգավորում ունեցող պարեկային տրանսպորտային միջոցների վրա՝ ճանապարհային երթևեկության կանոններով սահմանված կարգով միացնել հատուկ լուսային ազդանշանները՝ օրվա մութ ժամերին կամ անբավարար տեսանելիության պայմաններում, կամ տրանսպորտային միջոցները կանգնեցնելու ժամանակ,

8) ստուգման ժամանակ պարեկային տրանսպորտային միջոցը կանգնեցնել ստուգվող տրանսպորտային միջոցի հետևի մասում:

42. Փաստաթղթերի ստուգման ընթացքում պարեկային ծառայողը պետք է կանգնի կանգնեցված տրանսպորտային միջոցի կողային մասում, ընտրի անվտանգ տարածություն իր և վարորդի միջև, դեպի նա չշրջվի մեջքով և հետևի տրանսպորտային միջոցում կամ դրա կողքին գտնվող անձանց: Պարեկային կարգախմբի կազմում գտնվող մյուս ծառայողները պետք է զբաղեցնեն այնպիսի դիրք, որը թույլ կտա ապահովել փոխադարձ անվտանգությունը:

43. Ճանապարհատրանսպորտային պատահարի նյութերի ձևակերպման ժամանակ անհրաժեշտ է հսկել, որպեսզի տեղադրվեն վթարային ազդանշանային միջոցները, ինչպես նաև միացվեն հատուկ լուսային ազդանշանները:

44. Հանցագործություն կատարած կամ հետախուզման մեջ գտնվող անձանց կամ տրանսպորտային միջոցների հետապնդման հետ կապված՝ օրենքով նախատեսված լիազորությունների իրականացման ժամանակ երթևեկության մասնակիցների և անձնական անվտանգությունն ապահովելու համար պարեկային ծառայողը պարտավոր է՝

1) մշտապես միացված պահել պարեկային ավտոմոբիլի հատուկ լուսային և ձայնային ազդանշաններ արձակող սարքերը,

2) լինել ուշադիր հետապնդվողի և ճանապարհային երթևեկության մյուս մասնակիցների գործողությունների նկատմամբ,

3) Օպերատիվ կառավարման կենտրոն զեկուցել երթուղուց դուրս գալու պատճառի և նպատակի մասին,

4) համապատասխան միջոցներ ձեռնարկել ճանապարհային երթևեկության մասնակիցների ուշադրությունը հրավիրելու համար:

45. Պարեկային ծառայողն առաջին հերթին պետք է մշտական հաղորդակցման մեջ լինի կարգախմբի իր գործընկերոջ հետ, որոշումները պետք է համատեղ ընդունվեն, նրանք մշտապես պետք է գտնվեն միմյանց տեսադաշտում, ծառայողներից մեկի կողմից ավտոմոբիլը լքելու դեպքում մյուսը պետք է հետևի նրան՝ անհրաժեշտության դեպքում օգնություն ցուցաբերելու համար: Կարգախմբի պարեկային ծառայողներն առանց ծայրահեղ անհրաժեշտության չպետք է միմյանցից մեծ տարածությամբ հեռանան:

46. Պարեկային ծառայողը ռադիոկապի միջոցով մշտապես կապ է պահպանում իր անմիջական հրամանատարի և Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի հետ:

7. ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆՆ և ԱՊԱՀՈՎԵԼԻՍ

47. Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման ընթացքում պարեկային ծառայողը պարտավոր է՝

1) առաջնորդվել ճանապարհային երթևեկության կանոններով և ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման բնագավառի օրենսդրության պահանջներով, դրանց խախտման դեպքում՝ օրենքով սահմանված պատասխանատվություն նախատեսող դրույթներով,

2) հատուկ լուսային և ձայնային ազդանշաններ արձակող շարասյան կամ առանձին ավտոմոբիլների երթևեկության ժամանակ միջոցներ ձեռնարկել պարեկային երթուղով դրանց անվտանգ և անխոչընդոտ անցման համար,

3) հետիոտների և տրանսպորտի առավել ինտենսիվ երթևեկության վայրերում ապահովել հասարակական կարգը, կանխել հետիոտների կողմից ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտման դեպքերը, հետևել, որպեսզի հետիոտների կողմից ճանապարհը հատվի անցումներով,

4) երթուղու տարածքում կատարված ճանապարհատրանսպորտային պատահարների մասին զեկուցել Օպերատիվ կառավարման կենտրոն,

5) մինչև քննիչի և (կամ) օպերատիվ խմբի ժամանումը՝ միջոցներ ձեռնարկել պատահարի մասնակիցների անձը ճշտելու, պատահարի մասնակից տրանսպորտային միջոցների փաստաթղթերը վերցնելու, տրանսպորտի հետքերը և դեպքի վայրը պահպանելու, տուժածներին օգնություն ցույց տալու, վկաներին հայտնաբերելու համար, ստացված տվյալները և փաստաթղթերը տրամադրել դեպքի վայր ժամանած քննիչին և (կամ) օպերատիվ խմբին,

7) կարգավորել ճանապարհային երթևեկությունը, օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով կանգնեցնել տրանսպորտային միջոցները, ստուգել ճանապարհային երթևեկությանը մասնակցելու իրավունք վերապահող ու փոխադրվող բեռների փաստաթղթերը և անհրաժեշտ հիմքերի առկայության դեպքում արգելել դրանց երթևեկությունը (շահագործումը),

8) առաջարկություններ ներկայացնել իրավասու մարմիններին ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման բնագավառում իրավախախտում ամրագրող տեխնիկական միջոցները տեղակայելու վերաբերյալ,

9) իր իրավասության սահմաններում հսկողություն իրականացնել ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման, տեխնիկական միջոցների տեղադրման և շահագործման աշխատանքների համար նախատեսված պահանջների պահպանման, ինչպես նաև ճանապարհները և դրանց ինժեներական կառույցները, ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցները տեխնիկական նորմերի, կանոնների և ստանդարտների պահանջներին համապատասխանեցնելու նկատմամբ, հայտնաբերված խախտումների վերացման պահանջներ ներկայացնել,

10) քաղաքացիական շրջանառությունից հանված առարկաներ, նյութեր և իրեր, հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված գույք, առարկաներ, հանցագործության գործիքներ և հանցագործության հետքեր կրող այլ առարկաներ տեղափոխելու մասին տեղեկություններ կամ հիմնավոր կասկածներ առկա լինելու դեպքերում՝ վարորդների կամ քաղաքացիների ներկայությամբ զննել տրանսպորտային միջոցները, ինչպես նաև փոխադրվող բեռը,

11) հայտնաբերել հետախուզման մեջ գտնվող տրանսպորտային միջոցները, ինչպես նաև արգելանքի վերցնել մարդու կյանքին կամ առողջությանը վնաս պատճառած ճանապարհատրանսպորտային պատահարի առաջացման պատճառ հանդիսացած կամ դրան մասնակից տրանսպորտային միջոցները:

48. Պարեկային ծառայողի կողմից ճանապարհային երթևեկության կարգավորման ընթացքում կիրառվող ազդանշանները տալու կարգը սահմանվում է սույն կանոնագրքի հավելվածով:

49. Պարեկային ծառայողն իրեն հայտնի դարձած ճանապարհատրանսպորտային պատահարի մասին զեկուցում է անմիջական հրամանատարին և իր իրավասության շրջանակում գործում՝ ստեղծված իրավիճակին համապատասխան:

50. Պատահարի մասին հաղորդում ստանալուց և պատահարի վայրում գործողություններ կատարելու հանձնարարություն ստանալուց անմիջապես հետո պարեկային ծառայողը հաղորդում ներկայացրած անձից պարզում է հետևյալ տեղեկությունները՝

1) պատահարի մասին հայտնող անձի մասին (ազգանունը, անունը, հայրանունը, բնակության վայրը և հեռախոսահամարը),

2) պատահարի տեղի, ժամի, տեսակի, հանգամանքների մասին,

3) տուժած անձանց մասին,

4) տուժած անձանց առաջին բժշկական օգնություն ցույց տալու մասին,

5) բժշկական հաստատությունների և տուժած անձանց այնտեղ ուղարկողների (տեղափոխողների) մասին (բժշկական հաստատության անվանումը, գտնվելու վայրը, տեղափոխողի ազգանունը, անունը, հայրանունը, բնակության վայրը, տրանսպորտային միջոցի մակնիշը, գույնը և հաշվառման համարանիշը),

6) պատահարին առնչվող տրանսպորտային միջոցների մասին (մակնիշը, գույնը և հաշվառման համարանիշը):

51. Ներկայանալով պատահարի վայր, որի հետևանքով տուժել են մարդիկ, մինչև քննիչի և (կամ) օպերատիվ խմբի ժամանումը պարեկային ծառայողը՝

1) պարզում է տուժած անձանց թիվը, անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերում է առաջին բժշկական օգնություն, կազմակերպում տուժածների փոխադրումը բժշկական հաստատություններ, հնարավորության դեպքում պարզում տուժած անձանց տվյալները, բնակության և աշխատանքի վայրերը,

2) պարզում է պատահարին մասնակից տրանսպորտային միջոցների վարորդների անձը և դրանց առնչվող այլ անձանց, վերցնում վարորդների և տրանսպորտային միջոցների փաստաթղթերը՝ ապահովելով նրանց ներկայությունը պատահարի վայրում՝ մինչև քննիչի և (կամ) օպերատիվ խմբի ժամանումը,

3) միջոցներ է ձեռնարկում այն վտանգավոր գործոնների հայտնաբերման և վերացման համար, որոնք կարող են ազդել ինչպես ճանապարհային երթևեկության, այնպես էլ իր անձնական անվտանգության վրա: Այդպիսի գործոնների շարքն են դասվում տրանսպորտային միջոցների ինտենսիվ երթևեկությունը, տրանսպորտային հոսքի երթևեկության բարձր արագությունը, պատահարի վայրին մոտենալու անբավարար տեսանելիությունը, ճանապարհի սայթաքուն ծածկը, պատահարին մասնակից տրանսպորտային միջոցներում առկա վտանգավոր բեռները, վնասված ավտոմոբիլների ինքնայրման սպառնալիքը և այլն,

4) պատահարին մասնակից տրանսպորտային միջոցների վարորդներից պահանջում է միացնել վթարային լույսերը և տեղադրել վթարային կանգառի նշան, անհրաժեշտության դեպքում տեղադրում է երթևեկության կազմակերպման լրացուցիչ միջոցներ (ժամանակավոր ճանապարհային նշաններ, արգելափակոցներ և այլն), անվտանգության ապահովման նպատակով տեղակայում հատուկ լուսային ազդանշանները միացրած պարեկային ավտոմոբիլ,

5) հայտնաբերում է պատահարի ականատեսներին և գրառում նրանց տվյալները,

6) միջոցներ է ձեռնարկում իրեղեն ապացույցների, հետքերի, իրերի և պատահարին առնչվող այլ առարկաների պահպանման համար,

7) պատահարի վայր ժամանած քննիչին և (կամ) օպերատիվ խմբի ղեկավարին կամ նրա նշած խմբի անդամին է հանձնում պատահարին մասնակից անձանց, ականատեսների մասին տեղեկությունները, օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով վերցված փաստաթղթերը, հետագայում գործում՝ ըստ խմբի ղեկավարի հանձնարարությունների,

8) կազմակերպում է տրանսպորտի երթևեկությունը շրջանցմամբ, իսկ դրա անհնարինության դեպքում միջոցներ է ձեռնարկում երթևեկությունը վերականգնելու համար,

9) եթե վարորդը տրանսպորտային միջոցով պատահարի վայրից դիմել է փախուստի, միջոցներ է ձեռնարկում պարզելու վարորդի երթևեկության հնարավոր ուղղությունը, տրանսպորտային միջոցի տեսակը, մակնիշը, հաշվառման համարանիշը, գույնը, ինչպես նաև վարորդի կամ տրանսպորտային միջոցի հատուկ նշանները:

52. Պատահարի տեղանքի ուսումնասիրումից և ականատեսների հարցումից ստացված՝ փախուստի դիմած վարորդի և տրանսպորտային միջոցի մասին տեղեկություններն անհապաղ զեկուցում է Օպերատիվ կառավարման կենտրոն, այնուհետև գործում է՝ համաձայն նրանց հանձնարարությունների:

53. Եթե ճանապարհատրանսպորտային պատահարի հետևանքով պատճառվել է միայն նյութական վնաս, իրավախախտումներին վերաբերող նյութերը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կազմվում են պարեկային ծառայողի կողմից՝ այդ մասին տեղեկացնելով Օպերատիվ կառավարման կենտրոն:

8. ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԱՅԼ ԻՐԱՎԱԽԱՍՏՈՒՄՆԵՐԸ ՀԱՅՏՆԱՐԵՐԵԼԻՍ, ԿԱՆԽԵԼԻՍ, ԽԱՓԱՆԵԼԻՍ ՈՒ ԲԱՅԱՀԱՅՏԵԼԻՍ

54. Պարեկային կարգախմբի կողմից ստացված իրավախախտումների և պատահարների վերաբերյալ հաղորդումները ռադիոկապով անմիջապես փոխանցվում են Օպերատիվ կառավարման կենտրոն:

55. Պարեկային կարգախմբի հետագա գործողությունները համակարգվում են Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի կողմից:

56. Հանցագործությունների մասին ֆիզիկական անձանց բանավոր հաղորդումները պարեկային կարգախմբի կողմից ընդունվում և ամրագրվում են Պարեկի կողմից հանցագործության մասին բանավոր հաղորդում ընդունելու վերաբերյալ արձանագրության (այսուհետ՝ արձանագրություն) մեջ, որում նշվում են՝

1) հաղորդում ներկայացնողի անունը, ազգանունը, հայրանունը, ծննդյան թիվը, բնակության (հաշվառման) վայրի և ծառայողական հասցեն, հեռախոսահամարը, անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները, նրա առնչությունը հանցագործությանը և իրազեկության աղբյուրը, ստորագրությունը, առկայության դեպքում՝ էլեկտրոնային փոստի հասցեն, իրավախախտման կամ պատահարի նկարագրությունը, օրը, ամիսը, տարեթիվը, ժամը, վայրը.

2) 16 տարին լրացած անձի կողմից հանցագործության մասին հաղորդում ներկայացնելու դեպքում՝ սուտ մատնության համար քրեական պատասխանատվության մասին գրավոր նախազգուշացված լինելու մասին նշումը.

3) հաղորդում ընդունողի անունը, ազգանունը, պաշտոնը, կոչումը, ստորագրությունը, արձանագրությունը կազմելու վայրը, օրը, ամիսը, տարեթիվը, ժամը, րոպեն.

4) ծանուցագիր ստանալու մասին տվյալները:

57. Հանցագործության մասին հաղորդումն արձանագրության մեջ շարադրվում է առաջին դեմքով:

58. Պարեկային ծառայողը կատարված հանցագործությունների կամ այլ իրավախախտումների մասին հաղորդում ստանալու դեպքում պարզում է նաև տեղեկություններ իրավախախտի, վկաների, տուժածների և նրանց վիճակի մասին:

59. Եթե հանցագործության մասին հաղորդում ներկայացնող անձը չի տիրապետում հայերենին, ֆիզիկական թերությունների կամ առողջական վիճակի կամ գրաճանաչ չլինելու պատճառով զրկված է արձանագրությունն անձամբ ստորագրելու հնարավորությունից, ապա հաղորդումը թարգմանչի կամ օրինական ներկայացուցչի (ներկայացուցչի) միջոցով ընդունելու նպատակով պարեկային ծառայողը հաղորդում ներկայացնողին առաջարկում է ուղեկցել Ոստիկանության մոտակա տարածքային ստորաբաժանում:

60. Եթե հանցագործության մասին հաղորդում ներկայացնող անձը հայտնում է իր տվյալները, սակայն հրաժարվում է ստորագրել պարեկային ծառայողի կազմած արձանագրությունը, ապա պարեկային ծառայողը այդ մասին նշում է կատարում արձանագրության մեջ (հնարավորության դեպքում արտացոլելով հրաժարման պատճառները), ստորագրում այն և ներմուծում հաղորդումների գրանցման ավտոմատացված տեղեկատվական համակարգ:

61. Հանցագործության դեպքի վայր ժամանելու դեպքում պարեկային ծառայողը Օպերատիվ կառավարման կենտրոնից ստացած հանձնարարությունների համաձայն պարտավոր է՝

1) պահպանել դեպքի վայրը,

2) հետապնդել և արգելանքի վերցնել հանցագործության կատարման մեջ կասկածվող անձանց,

3) առաջին բժշկական և հոգեբանական օգնություն ցույց տալ հանցագործությունից տուժած անձանց, անհրաժեշտության դեպքում՝ կանչել շտապ բժշկական օգնություն,

4) հայտնաբերել ականատես վկաների,

5) միջոցներ ձեռնարկել նոր հանցագործության կանխման համար,

6) կատարված նոր հանցագործության մասին զեկուցել Օպերատիվ կառավարման կենտրոն:

62. Գործողությունների հերթականությունը կախված է կատարված հանցագործության բնույթից, պարեկային կարգախմբի կազմից և ստեղծված իրավիճակից:

63. Պարեկային ծառայողը դեպքի վայրը պահպանում է ՀՀ կառավարության 2018 թվականի հոկտեմբերի 4-ի թիվ 1106-Ն որոշմամբ սահմանված կանոններով:

64. Հանցագործության կատարման մեջ կասկածվող անձի հետապնդման ընթացքում դեպքի վայրը Օպերատիվ կառավարման կենտրոնից ստացված հանձնարարության համաձայն պահպանվում է այլ պարեկային ծառայողների միջոցով:

65. Անձին արգելանքի վերցնելիս (ծերբակալելիս, բերման ենթարկելիս և այլն) պարեկային ծառայողը պարտավոր է՝

1) հաշվի առնել արգելանքի վերցված անձը, նրա հնարավորությունները (ֆիզիկական ուժը և զինվածությունը), արգելանքի վերցնելիս հնարավոր բարդությունները, զինված հարձակման կամ դիմադրության հնարավորությունը,

2) պահպանել զենքի և հատուկ միջոցների կիրառման հիմքերն ու պայմանները,

3) հետևել, որ արգելանքի վերցված անձը չվնասի իրեն, չնետի կամ չստանա իրեր և առարկաներ:

66. Պարեկային ավտոմոբիլ նստեցնելուց առաջ արգելանքի վերցված անձի մոտ արգելված իրեր և առարկաներ հայտնաբերելու նպատակով, արգելանքի վերցված անձը ենթարկվում է անձնական զննության:

67. Արգելանքի վերցված իրավախախտներին ավտոմոբիլ նստեցնելու ժամանակ պարեկային ծառայողը պահպանում է անվտանգության կանոնները, որը կբացառի հարկադրաբար նստեցման ժամանակ դիմադրություն ցույց տվող անձանց վնասներ պատճառելը, ինչպես նաև ստուգում է ավտոմոբիլի դռների փականների վիճակը և հուսալիությունը: Արգելանքի վերցված անձին ավտոմոբիլից հանելուց հետո պարեկային ծառայողը ստուգում է ավտոմոբիլի սրահը՝ մոռացված իրերի և փաստաթղթերի հայտնաբերման նպատակով:

68. Արգելանքի վերցված անձանց ոստիկանության մոտակա տարածքային ստորաբաժանում են տեղափոխում պարեկային ավտոմոբիլով, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց պատկանող ավտոմոբիլներով: Չի թույլատրվում այդ նպատակով օգտագործել ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտը, հատուկ նշանակության տրանսպորտային միջոցներ՝ հրշեջ, շտապ օգնության ավտոմոբիլներ (բացի այն դեպքերից, երբ անհրաժեշտ է բժշկական օգնություն ցույց տալ), ինչպես նաև օտարերկրյա պետությունների դիվանագիտական կամ հյուպատոսական և միջազգային կազմակերպություններին պատկանող տրանսպորտային միջոցներ:

69. Անձին ոստիկանություն բերելուց հետո պարեկային ծառայողը զեկուցում է Օպերատիվ կառավարման կենտրոն, ինչպես նաև ոստիկանության տվյալ ստորաբաժանման պետին՝ զեկուցագրում նշելով անձի անունը, հայրանունը, ազգանունը, արգելանքի վերցնելու հանգամանքներն ու պատճառները, վկաների, ինչպես նաև աջակցություն ցուցաբերողների մասին տեղեկություններ:

70. Պարեկային ծառայողների կողմից հանցագործությունների, վարչական իրավախախտումների, պատահարների վերաբերյալ հաղորդումներն ընդունելու և դրանց ընթացք տալու կարգը սահմանված է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի նոյեմբերի 23-ի թիվ 1495-Ն որոշմամբ:

71. Հանցագործություն կամ այլ իրավախախտում կատարած օտարերկրյա քաղաքացիների կամ քաղաքացիություն չունեցող անձանց պատասխանատվության հարցը որոշվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված միջազգային պայմանագրով:

72. Դիվանագիտական անձեռնմխելիությունից օգտվող անձանց պատասխանատվության հարցը լուծվում է դիվանագիտական ուղիներով՝ պահպանելով

միջազգային իրավունքի նորմերը: Այդպիսի անձանց կողմից իրավախախտում կատարելու կամ նրանց արգելանքի վերցնելու դեպքում պարեկային ծառայողները անհապաղ զեկուցում են Օպերատիվ կառավարման կենտրոն և անմիջական հրամանատարին:

9. ԶԱՆԳՎԱԾԱՅԻՆ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՀԵՏ ՇՓՈՒՄՆԵՐԸ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ

73. Զանգվածային լրատվության միջոցների (այսուհետ՝ ՁԼՄ) ներկայացուցիչների հետ շփումները կարևոր են ոստիկանության գործունեության հրապարակայնությունն ապահովելու սկզբունքի տեսանկյունից: ՁԼՄ-ների ներկայացուցիչների հետ շփումներում պարեկային ծառայողը պարտավոր է՝

- 1) լինել քաղաքավարի, ուշադիր և բարյացակամ,
- 2) չխոչընդոտել ՁԼՄ-ների ներկայացուցիչների լրագրողական գործունեությանը և պաշտպանել նրանց իրավունքները,
- 3) եթե, ելնելով ծառայողական շահերից, պարեկային ծառայողը նպատակահարմար չի համարում կամ չի կարող պատասխանել լրագրողի հարցերին կամ այլ կերպ տեղեկատվություն տալ, ապա ծառայողը պետք է առաջարկի դիմել ոստիկանության՝ ՁԼՄ-ների հետ կապերի իրավասու ստորաբաժանում,
- 4) թույլ չտալ ՁԼՄ-ների ներկայացուցիչների մուտքը որոշակի տարածք և ըստ իրավիճակի հնարավորություն ընձեռի իրականացնելու նրանց լրագրողական գործունեությունը միայն պաշտպանիչ ժապավենից դուրս,
- 5) ՁԼՄ-ների հետ ցանկացած շփման մասին հայտնի անմիջական ղեկավարին, ինչպես նաև Օպերատիվ կառավարման կենտրոն:

10. ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐՈՒՄ ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

74. Բնածին և տեխնածին (մարդածին) աղետների հետևանքով կարող է առաջանալ մարդկանց կյանքին, առողջությանը և սեփականությանը սպառնացող վտանգ՝ արտակարգ իրավիճակ, որի հաղթահարման համար անհրաժեշտ է իրականացնել համապատասխան վթարափրկարարական ու վերականգնողական աշխատանքներ:

75. Պարեկային ծառայողն արտակարգ իրավիճակներում պարտավոր է՝

- 1) հրդեհի դեպքում՝ անմիջապես տեղեկացնել Օպերատիվ կառավարման կենտրոն, անհրաժեշտության դեպքում աջակցել հրդեհաշիջման, մարդկանց տարահանման և գույքի տեղափոխման աշխատանքներին, ապահովել պատահարի վայրի պահպանումը, ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանում բերել կասկածվող անձանց, անհրաժեշտության դեպքում տուժածներին ցուցաբերել բժշկական և հոգեբանական օգնություն,
- 2) չպայթած ռումբերի, ականների, պայթուցիկ նյութերի, ռադիոակտիվ, քիմիական և այլ վտանգավոր իրերի հայտնաբերման դեպքում՝ հայտնել Օպերատիվ կառավարման կենտրոն, շրջափակել տարածքը, կազմակերպել մարդկանց տարահանումը,

3) փլուզումների, սողանքների, քարաթափումների և այլ աղետների և վթարների առաջացման դեպքում՝ զեկուցել Օպերատիվ կառավարման կենտրոն, միջոցներ ձեռնարկել բնակչության տարահանման, գույքի պահպանման, անհրաժեշտ բժշկական օգնություն ցույց տալու համար, արգելել կողմնակի անձանց մուտքը պատահարի վայր՝ բացի վթարի հետևանքների վերացմանը մասնակցող անձանցից,

4) ջրհեղեղի դեպքում՝ զեկուցել Օպերատիվ կառավարման կենտրոն, միջոցներ ձեռնարկել մարդկանց փրկելու և գույքի պահպանության համար, անհրաժեշտության դեպքում՝ կազմակերպել բնակչության տարահանում (առաջին հերթին՝ կանանց, երեխաներին, մեծահասակներին և հիվանդներին), օգնել տուժածներին,

5) համաճարակների նշանների հայտնաբերման դեպքում՝ զեկուցել ոստիկանության Օպերատիվ կառավարման կենտրոն, պահպանելով անձնական անվտանգության կանոնները՝ սահմանափակել բնակչության, տրանսպորտի շարժը, կենդանիների տեղափոխումը վարակված գոտի, շրջափակել տարածքը՝ կանխելով հնարավոր վարակվածների շփումն այլ անձանց հետ,

6) երկրաշարժի դեպքում՝ զեկուցել Օպերատիվ կառավարման կենտրոն, անհրաժեշտության դեպքում մասնակցել փրկարարական աշխատանքներին, օգնել տուժածներին,

7) փոթորիկների և մրրիկների դեպքում՝ զեկուցել Օպերատիվ կառավարման կենտրոն, աջակցել բնակչության տարահանման ու փրկարարական աշխատանքներին, օգնություն ցույց տալ տուժածներին և անօգնական վիճակում գտնվողներին,

8) Ճառագայթային (ռադիոակտիվ) աղետի առաջացման դեպքում՝ զեկուցել Օպերատիվ կառավարման կենտրոն, միջոցներ ձեռնարկել բնակչության արագ տարահանման, անհրաժեշտ բժշկական օգնություն ցույց տալու համար, արգելել կողմնակի անձանց մուտքը ճառագայթված տարածք:

11. ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԵՎ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄԸ

76. Պարեկային ծառայության կազմակերպման և իրականացման նկատմամբ հսկողությունը հասարակական կարգի պահպանման գործում անձնակազմի ակտիվ մասնակցության, վարչական իրավախախտումների, հանցագործությունների կանխման և խափանման կարևորագույն տարրերից մեկն է:

77. Հսկողությունն ու մշտադիտարկումն իրականացվում են վերադաս հրամանատարների և ղեկավարների կողմից պարբերական ստուգումների անցկացման միջոցով, որի ընթացքում պարզվում են՝

1) երթուղիներում պարեկային կարգախմբերի առկայությունը,

2) հանցագործությունների և այլ իրավախախտումների կանխման, խափանման, հայտնաբերման ու բացահայտման գործում պարեկային կարգախմբերի ակտիվությունը և կատարվող ծառայության որակը,

3) փոխհամագործակցությունն այլ պարեկային կարգախմբերի միջև, ինչպես նաև ոստիկանության այլ ստորաբաժանումների հետ,

- 4) պարեկային կարգախմբերի կողմից կարգապահության և օրինականության, քաղաքացիների հետ շփվելիս էթիկայի և բարեվարքության կանոնների պահպանումը,
- 5) երթուղու տարածքում վարչական իրավախախտումների և կատարված հանցագործությունների և այլ իրավախախտումների դեպքերով ձեռնարկված միջոցները,
- 6) ծառայողական փաստաթղթերի ձևակերպման ճշտությունը:

78. Պարեկային կարգախմբերի ծառայության ստուգումը կարող է լինել պլանավորված և հանկարծակի:

79. Պլանավորված ստուգման ժամանակացույցը հաստատում է Պարեկային ծառայության պետը, իսկ հանկարծակի ստուգումներն իրականացվում են Պարեկային ծառայության պետի հանձնարարությամբ:

80. Պարեկային ծառայության կատարման և կազմակերպման գործում թերություններ (երթուղին փոխել կամ երթուղուց անհարկի բացակայել, քնել, ոչ սթափ վիճակում լինել, համազգեստը կրելու կանոնների խախտում և այլն) հայտնաբերելու դեպքում ստուգողը պարտավոր է միջոցներ ձեռնարկել դրանց վերացման համար:

81. Ստուգողի կողմից ստուգման արդյունքների մասին զեկուցվում է Պարեկային ծառայության պետին՝ հետագա ընթացքը որոշելու համար:

82. Ուղղակի կամ անմիջական պետերը պարեկային ծառայություն իրականացնելիս խախտումներ կամ թերացումներ թույլ տված պարեկային ծառայողի հետ աշխատանքներ են տանում՝ դրանց կրկնությունը բացառելու նպատակով:

Կ Ա Ր Գ

ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂԻ ԿՈՂՄԻՑ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ԱԶԴԱՆՇԱՆՆԵՐԸ ՏԱԼՈՒ

1. ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴԻՐՔԵՐԸ՝ ՑՈՒՑԱԶՈՂՈՎ

1. Հիմնական՝ շարային ուղեկեցվածք (այսուհետ՝ հիմնական ուղեկեցվածք)՝ կանգնել ուղիղ, կրունկները՝ միասին, ոտնաթաթերի ծայրերը՝ դեպի առաջ՝ բացված ոտնաթաթի լայնությամբ, ոտքերը՝ ծնկներում ուղիղ, բայց ոչ լարված, կրծքավանդակը՝ մի փոքր բարձրացված, ուսերը՝ բացված՝ առանց ավելորդ լարվածության, ձեռքերը՝ դեպի ներքև ազատ, աջը՝ ցուցածողով, գլուխը պահել ուղիղ, նայում է իր դիմացը (NN 1, 2 և 3 նկարներ):

2. Ազդանշան «Ուշադրություն»՝ ուղեկեցվածք՝ աջ ձեռքն ազատ բարձրացված է իր առջև, ցուցածողը՝ դեպի վեր: Այս դիրքում ձեռքն անհրաժեշտ է ծալել արմնկահողում՝ այնպես, որպեսզի արմունկը լինի ճակատի մակարդակին, բռունցք արված, մատները շրջած դեպի դեմքը՝ բուֆ մատը և ցուցամատն ուղղված են ցուցածողի երկայնքով, ցուցածողը պահում է ուղղահայաց վիճակում (N 7 նկար):

3. Ազդանշան «Ձախ շրջադարձ»՝ ուղեկեցվածք՝ աջ ձեռքը ձգված է առաջ, ցուցածողը՝ առաջ մեկնած՝ հանդիսանալով, կարծես, ձեռքի շարունակությունը (N 9 նկար):

4. Ազդանշան «Թույլատրվում է տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը՝ ուղիղ և դեպի աջ շրջադարձով»՝

1) հիմնական ուղեկեցվածք (N 11 նկար),

2) ուղեկեցվածք՝ աջ ձեռքը ծալված է կրծքավանդակի առջև, ցուցածողը՝ դեպի ձախ: Այս դիրքում ձեռքն արմնկահողում ծալվում է այնպես, որպեսզի ցուցածողը պահող դաստակը գտնվի իրանի միջին մասի մակարդակին, արմունկը բարձրացված է ուսին հավասար, դաստակը շրջված է դեպի ներս (N 12 նկար),

3) ուղեկեցվածք՝ ձեռքերը՝ կողմ, աջ ձեռքի բուֆ մատը և ցուցամատը ձգված են ցուցածողի երկայնքով (N 13 նկար):

II. ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴԻՐՔԵՐՆ ԱՌԱՆՑ ՑՈՒՑԱԶՈՂԻ

5. Հիմնական ուղեկեցվածք՝ նույնն է, ինչ որ ցուցածողով (NN 4, 5 և 6 նկարներ):

6. Ազդանշան «Ուշադրություն»՝ ուղեկեցվածք՝ աջ ձեռքն ազատ բարձրացված է վեր, դաստակը շրջված է ափով դեպի առաջ, մատները սեղմված են իրար, մնացած ցուցումները նույնն են, ինչ որ ցուցածողով նմանատիպ դիրքում (N 8 նկար):

7. Ազդանշան «Ձախ շրջադարձ»՝ ուղեկեցվածք՝ աջ ձեռքն ուղղված է առաջ, ափը՝ դեպի ներս (N 10 նկար):

8. Ազդանշան «Թույլատրվում է տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը՝ ուղիղ և դեպի աջ շրջադարձով»՝

1) հիմնական ուղեկեցվածք (N 14 նկար),

2) ուղեկեցվածք՝ աջ ձեռքը ծալված է կրծքավանդակի առջև, դաստակը՝ իրանի միջին մասի մակարդակին, ափը շրջված է դեպի դեմքը (N 15 նկար),

3) ուղեկեցվածք՝ ձեռքերը՝ կողմ, ափերը՝ շրջված դեպի առաջ (N 16 նկար):

3. ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂԻ ԿՈՂՄԻՑ ԾԱՐԺՈՒՄՆԵՐԻ ԱԶԴԱՆՇԱՆՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ՝ ՑՈՒՑԱՁՈՂՈՎ

9. Ազդանշան «Ուշադրություն»՝

1) ելման դիրքը՝ հիմնական ուղեկեցվածք՝ ազդանշաններ «Ձախ շրջադարձ» կամ «Թույլատրվում է տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը՝ ուղիղ՝ դեպի ձախ շրջադարձով»,

2) ցուցածողով աջ ձեռքը բարձրացնել առջևում դեպի վեր (N N 17,19 և 21 նկարներ):

10. Ազդանշան «Ձախ շրջադարձ»: Կատարվում է երկու ելման դիրքից՝

1) հիմնական ուղեկեցվածք՝ ելման դիրքից (N 23 նկար)՝ պարզելով աջ ձեռքն իր առջև, մատների շարժմամբ ցուցածողն արագ ուղղել դեպի առաջ (NN 24 և 25 նկարներ),

2) ելման դիրքից՝ աջ ձեռքն առջևում վեր բարձրացված, ցուցածողը վերևում՝ ազդանշան «Ուշադրություն» (N 28 նկար), իջեցնել ցուցածողով ձեռքն առաջ՝ ուսի մակարդակին, ցուցածողն առջևում՝ ինչպես ձեռքի շարունակությունը, ցուցամատը վերևում՝ ձգված է ցուցածողի երկայնքով (N 30 նկար):

11. Ազդանշան «Թույլատրվում է տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը՝ ուղիղ և դեպի աջ շրջադարձով»: Կատարվում է երկու ելման դիրքից՝

1) ելման դիրքից՝ հիմնական ուղեկեցվածք (N 32 նկար)՝ աջ ձեռքը բարձրացնել կողմ, ցուցածողը՝ դեպի աջ, դաստակը՝ շրջված ներքև (N 33 նկար): Այնուհետև ծալել ձեռքը կրծքավանդակի առջևում, ցուցածողը՝ դեպի ձախ, դաստակը՝ շրջված ներքև՝ իրանի միջին մասի մակարդակին համապատասխան (N 34 նկար),

2) ելման դիրքից՝ աջ ձեռքն ազատ բարձրացված է վեր, ցուցածողը վերևում՝ ազդանշան «Ուշադրություն» (N 38 նկար): Ձեռքը ցուցածողի հետ իջեցնել կրծքավանդակի առջև, դաստակը՝ շրջված դեպի ներքև՝ իրանի միջին մասի մակարդակին համապատասխան (N 40 նկար):

12. «Թույլատրվում է տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը՝ ուղիղ և դեպի աջ շրջադարձով» ազդանշանի երկրորդ տարբերակը կատարվում է ելման դիրքից՝ հիմնական ուղեկեցվածք կամ ազդանշան «Ուշադրություն»:

13. Ձեռքերը պարզել կողմ՝ ուսերի մակարդակին հավասար, աջ ձեռքը պահում է ցուցածողը, դաստակը՝ ներքևում, ձախը՝ ափով դեպի առաջ (N 42 նկար), այնուհետև աջ ձեռքը ծալել կրծքավանդակի առջևում, դաստակը՝ դեպի ներքև՝ իրանի միջին մասի մակարդակին համապատասխան (N 43 նկար), որից հետո աջ ձեռքը նորից ուղղել դեպի կողմ (N 44 նկար):

14. Ազդանշանի կրկնություն՝ ցուցածողով ձեռքը պարզել կողմ (N 33 նկար), այնուհետև ձեռքը ծալել կրծքավանդակի առջևում, ցուցածողը՝ դեպի ձախ (N 34 նկար):

4. ՊԱՐԵԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂԻ ԿՈՂՄԻՅ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՇԱՐՔՈՒՄՆԵՐԻ, ԱԶԴԱՆՇԱՆՆԵՐԻ ԿԱՐԳԸ ԱՌԱՆՑ ՑՈՒՑԱԶՈՂԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

15. Ազդանշան «Ուշադրություն»՝ ազդանշաններ «Ձախ շրջադարձ» կամ «Թույլատրվում է տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը՝ ուղիղ՝ դեպի աջ շրջադարձով»: Ելման դիրք՝ հիմնական ուղեկեցվածք՝ բարձրացնել աջ ձեռքն առաջ, դաստակը՝ ավիով շրջված դեպի առաջ (NN 18, 20 և 22 նկարներ):

16. Ազդանշան «Ձախ շրջադարձ»՝

1) Ելման դիրքից՝ հիմնական ուղեկեցվածք (N 26 նկար), աջ ձեռքը բարձրացնել դեպի առաջ՝ ուսի մակարդակին հավասար, ավիը՝ դեպի ներս (N 27 նկար),

2) Ելման դիրքից՝ աջ ձեռքն առջևում վեր բարձրացված՝ ազդանշան «Ուշադրություն» (N 29 նկար): Ձեռքն իջեցնել դեպի առաջ՝ ուսի մակարդակին հավասար, դաստակը ավիով շրջված դեպի ձախ (N 31 նկար):

17. Ազդանշան «Թույլատրվում է տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը՝ ուղիղ և դեպի աջ շրջադարձով»: Կատարվում է երկու ելման դիրքից՝

1) Ելման դիրքից՝ հիմնական ուղեկեցվածք (N 35 նկար), աջ ձեռքը՝ դեպի կողմ՝ ուսի մակարդակին հավասար, ավիը՝ դեպի առաջ (N 36 նկար): Այնուհետև ձեռքը ծալել կրծքավանդակի առջևում, դաստակը շրջել ավիով դեպի ներս՝ իրանի միջին մասի մակարդակին համապատասխան,

2) Ելման դիրքից աջ ձեռքն ազատ բարձրացված է վեր՝ ազդանշան «Ուշադրություն» (N 39 նկար): Աջ ձեռքը ծալել կրծքավանդակի առջևում, ավիով՝ դեպի իրանը, դաստակը՝ իրանի միջին մասի մակարդակին համապատասխան (N 41 նկար):

18. «Թույլատրվում է տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը՝ ուղիղ և դեպի աջ շրջադարձով»՝ ազդանշանի կատարման երկրորդ տարբերակը կատարվում է ելման դիրքից՝ հիմնական ուղեկեցվածք կամ աջ ձեռքը ծալած կրծքավանդակի առջևում՝ ազդանշան «Ուշադրություն»: Ձեռքերը պարզել կողմ՝ ավիերը՝ դեպի առաջ (N 45 նկար), այնուհետև աջ ձեռքը ծալել կրծքավանդակի առջևում՝ ավիով՝ դեպի իրանը, դաստակը՝ իրանի միջին մասի մակարդակին համապատասխան (N 46 նկար), որից հետո աջ ձեռքը պարզել դեպի կողմ (N 47 նկար):

19. Ազդանշանի կրկնությունը՝

1) աջ ձեռքը պարզել կողմ՝ ավիը՝ դեպի առաջ (N 36 նկար),

2) աջ ձեռքը ծալել կրծքավանդակի առջևում՝ ավիով՝ դեպի իրանը (N 37 նկար):

5. ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԺԵՍՏԵՐ ԶԱԽ ԶԵՌՔՈՎ՝ ՑՈՒՑԱԶՈՂՈՎ ԿԱՄ ԱՌԱՆՑ ԴՐԱ

20. Ձախից մոտեցող տրանսպորտային միջոցները կանգնեցնելը. Ելման դիրք՝ հիմնական ուղեկեցվածք (N 48 նկար): Ձախ ձեռքը ծալել դեպի ուսը, դաստակը բարձրացված է, ավիը՝ դեպի արտաքին կողմը (N 49 նկար): Այնուհետև ձեռքն ուղղել դեպի կողմ, դաստակը բարձրացված է, ավիը՝ դեպի արտաքին կողմը (N 50 նկար):

21. Աջ շրջադարձ կատարող տրանսպորտային միջոցները կանգնեցնելը. Ելման դիրք՝ ուղեկեցվածք՝ աջ ձեռքը՝ դեպի կողմ (N 51 նկար)՝

1) ձախ ձեռքը ծալել դեպի ուսը, դաստակը բարձրացված է, ավիը՝ դեպի առաջ (N 52 նկար),

2) ձեռքը պարզել առաջ, դաստակը բարձրացված է, ավիը՝ դեպի առաջ (N 53 նկար):

22. Ժեստ «Թույլատրվում է տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը՝ ձախ կողմից կարգավորողի թիկունքի կողմով».

ելման դիրք՝ ուղեկեցվածք՝ աջ ձեռքը՝ դեպի առաջ (N 54 նկար): Ձախ ձեռքը՝ կողմ՝ ավիով դեպի վերև (N 55 նկար), այնուհետև ձեռքն արագորեն ծալել դեպի ուսը (N 56 նկար):

23. Ձախ շրջադարձ կատարող տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունն արագացնող ազդանշան.

ելման դիրք՝ ուղեկեցվածք՝ աջ ձեռքը՝ դեպի առաջ (N 57 նկար)՝

1) ձախ ձեռքը բարձրացնել դեպի կողմ՝ ուսի մակարդակին համապատասխան, ավիը շրջված է դեպի առաջ (N 58 նկար),

2) ձախ ձեռքն արագորեն իջեցնել և պարզել առաջ՝ դեպի աջ ձեռքը, և հակառակը (NN 59 և 60 նկարներ):

